

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS
SPECIALISTŲ PROFESINIŲ IR TEISINIŲ ŽINIŲ EGZAMINO
PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2017 m. kovo 8 d. Nr. ĮV-451
Vilnius

Vadovaudamasi Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23¹ straipsnio nuostatomis ir Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų atestavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. ĮV- 146 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 13 punktu,

t v i r t i n u Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų profesinių ir teisinių žinių egzamino programą (pridedama).

Kultūros ministrė

Liana Ruokytė-Jonsson

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2017 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. ĮV-451

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTŲ PROFESINIŲ IR TEISINIŲ ŽINIŲ EGZAMINO PROGRAMA

I SKYRIUS PROGRAMOS ANOTACIJA

1. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų profesinių ir teisinių žinių egzamino programa (toliau – Programa) yra skirta specialistams, kurie pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos atestuojamos veiklos specializacijas siekia įgyti nekilnojamojo kultūros paveldo specialisto kvalifikacijos atestatą.

2. Pagal šią Programą parengiami testai pareiškėjų teisinių žinių patikrinimui ir pasirengiama profesinių žinių patikrinimui pokalbio metu (egzaminui).

3. Programa parengta vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų atestavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. ĮV- 146 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4. Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos teisės aktuose, nurodytuose šios Programos II skyriuje.

II SKYRIUS TEISĖS AKTŲ SĄRAŠAS

5. Programa parengta vadovaujantis šiais teisės aktais:

- 5.1. Lietuvos Respublikos Konstitucija;
- 5.2. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu;
- 5.3. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu;
- 5.4. Lietuvos Respublikos statybos įstatymu;
- 5.5. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu;
- 5.6. Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencija;
- 5.7. 1985 metų Europos architektūros paveldo apsaugos konvencija;
- 5.8. Pataisyta 1992 metų Europos archeologijos paveldo apsaugos konvencija;
- 5.9. 1964 m. Tarptautine paminklų ir kompleksų konservavimo ir restauravimo chartija (Venecijos chartija);
- 5.10. Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. lapkričio 5 d. nutarimu Nr. 1025 „Dėl Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisyklių patvirtinimo“;
- 5.11. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. ĮV-261/D1-322 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“;
- 5.12. Nekilnojamųjų kultūros vertybių atskleidimui reikalingų tyrimų duomenų apimties aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. ĮV-259 „Dėl Nekilnojamųjų kultūros vertybių atskleidimui reikalingų tyrimų duomenų apimties aprašo patvirtinimo“;
- 5.13. Nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. ĮV-310 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimo taisyklių patvirtinimo“;

5.14. Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. IV-150 „Dėl Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašo patvirtinimo“;

5.15. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašu, patvirtintu Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. Į-230 „Dėl nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“;

5.16. Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. IV-199 „Dėl Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklių patvirtinimo“;

5.17. Kultūros paveldo objektų ar vietovių apžiūros, būklės fiksavimo ir tyrimo atlikimo užtikrinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. IV-240 „Dėl Kultūros paveldo objektų ar vietovių apžiūros, būklės fiksavimo ir tyrimo atlikimo užtikrinimo taisyklių patvirtinimo“;

5.18. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų stebėsenos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. IV-318 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų stebėsenos taisyklių patvirtinimo“;

5.19. Kultūros paveldo statinių tvarkomųjų statybos ir želdynų tvarkymo darbų priėmimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. D1-276/IV-230 „Dėl Kultūros paveldo statinių tvarkomųjų statybos ir želdynų tvarkymo darbų priėmimo taisyklių patvirtinimo“;

5.20. Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 3.05.01:2005 „Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tvarkybos darbų priėmimo taisyklės“, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. IV-153 „Dėl paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.05.01:2015 „Tvarkybos darbų priėmimo taisyklės“ patvirtinimo“;

5.21. Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2007 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. IV-329 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“ patvirtinimo“.

5.22. Paveldo tvarkybos reglamentu 3.03.01:2005 „Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų projekto ar tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektų paveldosaugos (specialiosios) ekspertizės atlikimo taisyklės“, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. IV-158 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.03.01:2005 „Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų projekto ar tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto paveldosaugos (specialiosios) ekspertizės atlikimo taisyklės“ patvirtinimo“;

5.23. Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 3.04.01:2005 „Leidimų atlikti tvarkomuosius paveldosaugos darbus išdavimo taisyklėmis“, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. IV-155 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.04.01:2014 „Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo taisyklės“ patvirtinimo“;

5.24. Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 1.01.01:2005 „Paveldo tvarkybos reglamentų rengimo taisyklės“, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. IV-151 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 1.01.01:2005 „Paveldo tvarkybos reglamentų rengimo taisyklės“ ir paveldo tvarkybos reglamentų sąrašo patvirtinimo“;

5.25. Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 3.02.01:2005 „Tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygų (laikinių apsaugos reglamentų) išdavimo taisyklės“, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. IV-159 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.02.01:2014 „Tvarkybos darbų projektavimo sąlygų išdavimo taisyklės“ patvirtinimo“;

5.26. Paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. IV-538

„Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ patvirtinimo“;

5.27. Statybos techniniu reglamentu STR 1.01.01:2005 „Kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentai“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-233/IV-196 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.01:2005 „Kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentai“ patvirtinimo“;

5.28. Kultūros paveldo statinio projekto ekspertizės atlikimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. D1-279/IV-233 „Dėl Kultūros paveldo statinio projekto ekspertizės atlikimo taisyklių patvirtinimo“;

5.29. Reklamos kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose įrengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. IV-138 „Dėl Reklamos kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose įrengimo taisyklių patvirtinimo“.

III SKYRIUS

PROGRAMOS TEMOS IR REIKALAVIMAI

6. Pareiškėjo profesinės ir teisinės žinios vertinamos pagal šias Programos temas ir reikalavimus:

Eil. Nr.	Temos ir reikalavimai
1.	Teisinių žinių egzamino temos:
	Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos bendrosios nuostatos; Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos administravimo bendrosios nuostatos; Nekilnojamojo kultūros paveldo apskaitos bendrosios nuostatos; Nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijų planavimo, tvarkybos darbų projektavimo ir tvarkybos bendrosios nuostatos; Tvarkomųjų statybos darbų nuostatos.
2.	Profesinių žinių egzamino reikalavimai pareiškėjo žinių ir gebėjimų patikrinimui pagal atestuojamos veiklos specializacijas:
2.1.	nekilnojamojo kultūros paveldo taikomųjų mokslinių ir ardomųjų tyrimų:
	pažinti konkrečių paveldo objektų (pagal siekiamą įgyti specializaciją) tvarkomųjų paveldosaugos darbų atlikimo technikas, medžiagas, gaminius ir konstrukcijas; išmanyti konkrečių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų, kuriuos nori tirti atestuojamasis specialistas, tyrimo šaltinius bei metodus; gebėti atskirti (lokalizuoti) nustatytas kultūros paveldo objekto, vietovės vertingąsias savybes; išmanyti ir mokėti paaiškinti konkrečių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų (pagal specializaciją) apsaugos tarptautinių dokumentų nuostatas; išmanyti paveldo tvarkybos reglamentų ir susijusių su nekilnojamųjų kultūros vertybių apsauga statybos techninių reglamentų reikalavimus; mokėti skaityti brėžinius.
2.2.	tvarkybos darbų projektų rengimo ir vadovavimo projektavimui:

Eil. Nr.	Temos ir reikalavimai
	išmanyti tvarkomųjų paveldosaugos darbų reikalavimus; išmanyti ir mokėti paaiškinti paveldo apsaugos tarptautinių dokumentų nuostatas; gebėti atskirti (lokalizuoti) nustatytas kultūros paveldo objekto, vietovės vertingąsias savybes; išmanyti istorines tradicines statybines technologijas ir medžiagas; išmanyti paveldo tvarkybos reglamentų ir susijusių su nekilnojamųjų kultūros vertybių apsauga statybos techninių reglamentų reikalavimus.
2.3.	tvarkybos darbų: konservavimo, restauravimo, remonto ir avarijos grėsmės pašalinimo:
	pažinti konkrečių paveldo objektų (pagal siekiamą įgyti specializaciją) tvarkomųjų paveldosaugos darbų atlikimo technikas, medžiagas, gaminius ir konstrukcijas; mokėti skaityti brėžinius ar vykdyti darbus pagal juos; išmanyti konkrečių tvarkomųjų paveldosaugos darbų (pagal specializaciją) medžiagas, gebėti jas panaudoti; išmanyti tvarkomųjų paveldosaugos darbų organizavimo ir vykdymo tvarką; gebėti atskirti (lokalizuoti) nustatytas kultūros paveldo objekto vertingąsias savybes; išmanyti paveldo tvarkybos reglamentų ir susijusių su nekilnojamųjų kultūros vertybių apsauga statybos techninių reglamentų reikalavimus.
2.4.	tvarkybos darbų projektų vykdymo priežiūros ir vadovavimo tvarkybos darbų projektų vykdymo priežiūrai:
	mokėti skaityti brėžinius ar vykdyti darbus pagal juos; išmanyti tvarkomųjų paveldosaugos darbų organizavimo ir vykdymo tvarką; gebėti atskirti (lokalizuoti) nustatytas kultūros paveldo objekto, vietovės vertingąsias savybes; išmanyti tvarkomųjų paveldosaugos darbų reikalavimus; išmanyti paveldo tvarkybos reglamentų ir susijusių su nekilnojamųjų kultūros vertybių apsauga statybos techninių reglamentų reikalavimus.
2.5.	paveldosaugos (specialiosios) ekspertizės:
2.5.1.	tvarkybos darbų projektų, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų:
	išmanyti ir sugebėti paaiškinti paveldosaugos reikalavimus; išmanyti paveldo tvarkybos reglamentus ir susijusius su nekilnojamųjų kultūros vertybių apsauga statybos techninius reglamentus; mokėti vertinti bei analizuoti tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektus; gebėti atskirti (lokalizuoti) nustatytas kultūros paveldo objekto, vietovės vertingąsias savybes; išmanyti Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisykles; išmanyti Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisykles; išmanyti ir mokėti paaiškinti paveldo apsaugos tarptautinių dokumentų nuostatas; mokėti vertinti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus.

Eil. Nr.	Temos ir reikalavimai
2.5.2.	nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo, pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį:
	žinoti nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo ir atrankos kriterijus; žinoti nekilnojamųjų kultūros vertybių atskleidimui reikalingų tyrimų duomenų sudėtį ir apimtį; pažinti konkrečių kultūros paveldo objektų, vietovių vertingųjų savybių (pagal siekiamą įgyti specializaciją) autentišką sandarą, medžiagas ir konstrukcijas; gebėti atskleisti kultūros paveldo objekto, vietovės vertingąsias savybes (pagal siekiamą įgyti specializaciją); žinoti kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zonų nustatymo taisykles; žinoti nekilnojamojo kultūros paveldo inventorizavimo taisykles; žinoti nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto pildymo reikalavimus; mokėti skaityti brėžinius.
